

FAQ – vokalarrangement

Hvordan får man eleverne til at synge?

Man synger med dem ved enhver lejlighed, lige fra dag ét i 1g: énstemmige sange, flerstemmige sange, teori- og hørelærestof som f.eks. skalaer og 3- og 4-klange, desuden temaer og motiver fra den musik, man hører osv. osv.

Gider eleverne synge klassisk?

Ja, det gider de godt, hvis de får nogle gode erfaringer med at synge klassisk. I den forbindelse er det selvfølgelig vigtigt at vælge nogle sange, som udfordrer eleverne, men som ikke er for svære. Det er i øvrigt også vigtigt at synge a cappella og arbejde med at frasere musikken hele tiden, så det ikke bliver taktfast musik, som hvis der var et trommesæt under, men derimod klassisk musik på klassisk musiks præmisser.

Kan man lave vokalarrangement på rytmiske sange?

Man kan lave vokalarrangement på forskellige genrer, bare det handler om sange, der er egnet til fællessang. Det er altså ikke et spørgsmål om klassisk eller rytmisk, men om sangbarhed. Og de stemmer, man tilføjer melodien skal være sangbare, ikke f.eks. groove-efterlignende, men i en eller anden grad melodiske.

Kan man lave vokalarrangement på en sang med jazzharmonik?

I og med at vokalarrangement som udgangspunkt er tænkt for SAB, er der en grænse for hvor mangetonige akkorder, man kan realisere i satsen. Vokalarrangement arbejder derfor primært med 3- og 4-klange. Men man har mulighed for at benytte sig af såkaldt fristemighed – dvs. at man deler en stemme i en kort passage – så man kan dække en tone ekstra eller to.

Er vokalarrangement en konstrueret disciplin?

SAB-satser er meget brugt, ikke mindst i amatørkor med et begrænset antal herrer. Her er den form for vokalarrangement, som er beskrevet i *Satser på sange*, meget anvendelig og i øvrigt meget mere udfordrende end de utallige homofone SAB-satser, som nærmest er en reduceret udgave af en 4-stemmig koral.

Kan et musikhold i gymnasiet synge et vokalarrangement?

Ja, det kan de bestemt godt, hvis de er blevet vænnet til at synge fra begyndelsen af A-niveauforløbet. Det er en stor fordel ved disciplinen, at eleverne altid kan synge satsen selv på stedet med klaver- eller anden instrumentalstøtte, så de kan høre hvad de selv skriver på en helt anden måde, end hvis de hører det via nodeskrivningsprogrammet.

Er vokalarrangement kreativt?

Ja. Der er selvfølgelig et håndværk, der skal læres. Men med til håndværket hører, at eleverne lærer at tage bestik af en melodis karakteristika og få musikalske idéer til deres arrangement ved at analysere melodien. Også en melodis tekst kan være med til at bestemme de musikalske idéer, der arbejdes med.

Hvilke evalueringskriterier bruges i bedømmelsen af besvarelser i vokalarrangement?

På et overordnet plan skal arrangementet afspejle melodiens form, dvs. det skal fremgå, at der er en disposition for arrangementet. Og så skal satsen afspejle becifringen, og stemmeføring og prosodi, altså tekstlægning, være i orden. En musikalsk idé kan dog til enhver tid omstøde stemmeføringsregler. Sagt på en anden måde: parallelle kvinter er ikke altid forbudt. Det er der en del eksempler på i *Satser på sange* i afsnittet *En musikalsk idé* i kap. 9. Desuden er der på bogens bagflap en oversigt over stemmeføringsteknikker, og i Appendix F vises typiske stemmeførings- og andre fejl. Så er man lærer og/eller censor, har man gode redskaber til bedømmelse i *Satser på sange*.